

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Корпоративне управління

(вибіркова фахова навчальна дисципліна)

Розробник:
Олена Лопушинська
доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної,
PhD з менеджменту

Гарант освітньої програми Бізнес-адміністрування:
Дмитро Дячков,
професор кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної,
д.е.н., доцент

ПОЛТАВА 2021

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Корпоративне управління
Назва структурного підрозділу	Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач: Лопушинська Олена, PhD, доцент кафедри</i> <i>Контакти:</i> ауд. 489 (навчальний корпус №4) <i>e-mail:</i> lopushinskay@ukr.net тел. 0502166195 сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/lopushynska-olena-vyacheslavivna
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Спеціальність	073 Менеджмент
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни - сформувані комплекс теоретичних знань і практичних навичок щодо функціонування акціонерних товариств, що виступатиме важливим чинником успішного функціонування останніх.

Основні завдання навчальної дисципліни: теоретична та практична підготовка здобувачів вищої освіти з питань: розгляді об'єктів та структурних елементів корпоративного управління; визначенні ролі, розгляді загальних характеристик акціонерних товариств; вивченні особливостей управління капіталом в акціонерних товариствах; характеристиці зовнішньої сфери корпоративного регулювання; розгляді загальних засад внутрішньокорпоративного управління; засвоєнні основних елементів регулювання господарської діяльності товариства; визначенні можливостей досягнення балансу інтересів акціонерів та інших учасників акціонерних товариств; характеристиці історії розвитку акціонерних товариств та практики корпоративного управління в Україні.

Компетентності

загальні:

– здатність приймати обґрунтовані рішення;

- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;
- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

фахові:

– здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

– здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

Програмні результати навчання:

1. збирати необхідні дані з різних джерел, обробляти і аналізувати їх результати із застосуванням сучасних методів та спеціалізованого програмного забезпечення;

2. мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Поняття та стандарти корпоративного управління.

Тема 2. Концепції та моделі корпоративного управління.

Тема 3. Корпорація як суб'єкт господарювання

Тема 4. Органи управління корпорацією

Тема 5. Корпоративна культура та соціальна відповідальність

Тема 6. Фінансові інструменти управління корпорацією

Тема 7. Інтегровані корпоративні структури

Тема 8. Ефективність та якість корпоративного управління

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 годин

Кількість кредитів – 4,0

Форма семестрового контролю – залік

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

1. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (табл. 1, 2)

2. Форми контролю результатів навчання (табл. 3, 4)

Таблиця 1

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для здобувачів денної форми навчання

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Розв'язування тестів	
Тема 1. Поняття та стандарти корпоративного управління	5	5	4	14
Тема 2. Концепції та моделі корпоративного управління	5	5	4	14
Тема 3. Корпорація як суб'єкт господарювання	5	5		10
Тема 4. Органи управління корпорацією	5	5	4	14
Тема 5. Корпоративна культура та соціальна відповідальність	5	5		10
Тема 6. Фінансові інструменти управління корпорацією	5	5	4	14
Тема 7. Інтегровані корпоративні структури	5	5	4	14
Тема 8. Ефективність та якість корпоративного управління	5	5		10
Разом	40	40	20	100

Таблиця 2

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для здобувачів заочної форми навчання

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи		Розв'язування тестів	
		С.Р.	К.Р.		
Тема 1. Поняття та стандарти корпоративного управління		5		3	8
Тема 2. Концепції та моделі корпоративного управління		5			5
Тема 3. Корпорація як суб'єкт господарювання		5		3	8
Тема 4. Органи управління корпорацією		5		3	8
Тема 5. Корпоративна культура та соціальна відповідальність	15	5			20
Тема 6. Фінансові інструменти управління корпорацією		5		3	8
Тема 7. Інтегровані корпоративні структури		5		3	8
Тема 8. Ефективність та якість корпоративного управління		5			5
Контрольна робота			30		30
Разом	15	40	30	15	100

Таблиця 3

Форми контролю результатів навчання здобувачів денної форми навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю						Разом	
	Виконання завдань на практичних заняттях		Виконання завдань самостійної роботи		Розв'язування тестів			
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН 1. Збирати необхідні дані з різних джерел, обробляти і аналізувати їх результати із застосуванням сучасних методів та спеціалізованого програмного забезпечення	13	20	12	20	5	10	30	50
ПРН 2. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність	12	20	13	20	5	10	30	50
Разом	25	40	25	40	10	20	60	100

Таблиця 4

Форми контролю результатів навчання здобувачів заочної форми

Програмні результати навчання	Форми контролю						Разом			
	Виконання завдань на практичних заняттях		Виконання завдань самостійної роботи						Розв'язування тестів	
			Контрольна робота		Самостійна робота					
Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	
ПРН 1. Збирати необхідні дані з різних джерел, обробляти і аналізувати їх результати із застосуванням сучасних методів та спеціалізованого програмного забезпечення	5	7	10	15	10	20	5	8	30	50
ПРН 2. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність	5	8	10	15	10	20	5	7	30	50
Разом	10	15	20	30	20	40	10	15	60	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Лопушинська О. В. Сутність і напрями розвитку підприємства: теоретичний аспект. Науковий вісник ПУЕТ. Серія «Економічні науки». 2017. № 5 (84), 2017. С. 87 – 92.
2. Лопушинська О., Коцага Е. Характеристика основних проблем управління підприємством. Розвиток форм і методів сучасного менеджменту в умовах глобалізації: Матеріали 8-ї Наук.-практ. Інтернет-конф. Дніпро, 2-6.11.2020. Том 1. Дніпро: Поліграфічний відділ ДДАЕУ, 2020. С. 36-39.
3. Лопушинська О. В., Пасічник Є. О. Проблеми менеджменту інноваційного розвитку агропромислових підприємств України. Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неоіндустріального суспільства: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (27 жовт. 2020 р.)/відп. ред. О. М. Полінкевич, Л. В. Шостак. Електрон. дані. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2020. С. 281-282
4. Беяневич О. А. Про захист прав суб'єктів корпоративного управління. Актуальні проблеми приватного права : матеріали наук.-практ. конф., Харків, 14 лют. 2018 р. Харків, 2018. С. 38–40.
5. Конституція України від| 28.06.1996 р. Відомості Верх. Ради України. 1996.
6. Господарський кодекс України Х.: ТОВ “Одиссей”, 2004. 232 с.
7. Цивільний кодекс України від| 16.01.2003 р. Офіційний вісник України. 2003. № 11. 461 с.
8. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
9. Про цінні папери та фондову біржу: Закон України від 18 червня 1991 р. № 1201-12-ВР. Відомості Верх. Ради України. 1991. № 52.
10. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні. Закон України від 15.03.2006. № 3541-IV-ВР. Відомості Верх. Ради України. 2006. № 42.
11. Про приватизацію державного майна: Закон України від 04.03.1992 р. № 2164-ХІІ – ВР. Відомості Верх. Ради України. 1992. № 24.
12. Про приватизаційні папери: Закон України від 07.07.1992 р. № 2544 –ХІІ– ВР. Відомості Верх. Ради України. 1992. № 38.
13. Про державну програму приватизації: Закон України від 18.05.2000. № 1723-ІІІ – ВР. Відомості Верх. Ради України. 2000. № 33-34.
14. Про державну програму приватизації майна державних підприємств: Постанова Верх. Ради України від 7 липня 1992 р. № 2545-ХІІ. Відомості Верховної ради України. 1992. № 38.
15. Про національну депозитарну систему та електронний обіг цінних паперів в Україні: Закон України від 10.12.1997 р. № 710/97 – ВР. Відомості Верх. Ради. 1998. № 15.
16. Про третейські суди: Закон України від 05.10.2016 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15>
17. Про господарські товариства: Закон України від 17.06.2018 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
18. Про корпоратизацію підприємств: Указ Президента України від 15.06.1993 р. [Електронний ресурс]. № 210/93. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/210/93>
19. Про затвердження Принципів корпоративного управління: Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.07.2014 № 955. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr955863-14>
20. Abdalqhadr A. Корпоративне управління: короткий огляд основних положень. Вчені записки Університету «КРОК». 2020. (4 (60) С. 106–114. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2020-60-106-114>.

21. Лозовський О. М., Гудима Н. В. Корпоративне управління як елемент корпоративної культури в діяльності підприємств харчової промисловості. Журнал «Науковий огляд». 2017. № 11. С. 1-11.
22. Бондар Ю. А., Легінкова Н. І. Основні аспекти корпоративного управління підприємством. Інтелект 21. 2018. № 4. С. 40-44.
23. Малюк С. О., Шевченко К. А. Корпоративне управління підприємством як фактор його розвитку. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. Випуск 7. С. 410-412.
24. Кодекс корпоративного управління: ключові вимоги та рекомендації. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/kodeks-korporatyvnoho-upravlinnia-kliuchovi-vymohy-i-rekomendatsii/>
25. Корпоративне управління в системі економічної безпеки: навч. посібник / З. Б. Живко, О. Р. Сватюк, М. І. Копитко; за заг. ред. З. Б. Живко. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 456 с.
26. Царук В. Сутність корпоративного управління: обліковий аспект. Міжнародний науковий журнал. 2018. Випуск 3-4. С. 92-100.
27. Шостак Л., Сосовська О. Проблеми корпоративного управління на вітчизняних підприємствах. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2020. № 2. С. 130-136.
28. Подольчак Н. Ю., Білик О. І., Джурик Ю. А. Дослідження теоретичних аспектів корпоративного управління. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. 2020. Том 31. № 6. С. 8-12.
29. Jelena Jovanovic, Biljana Grujic. Historical development of corporate governance as the basis for current corporate trends. Journal Ekonomika, Vol. 62, № 1. P. 187–197. URL : <https://pdfs.semanticscholar.org/ae2e/ea977ebd1fccbffa37274f177ccf496dd07.pdf> (дата звернення: 17.09.2021)
30. Сергійчук С.І. Корпоративне управління: навчальний посібник. Миколаїв : НУК, 2016. 228 с. URL : <https://sergiychuk.bplan.com.ua/science/3-04.pdf> (дата звернення: 17.09.2021).
31. Харун О.А. Розвиток корпоративного управління в умовах глобалізації. Східна Європа: Економіка, Бізнес та Управління. 2018. Випуск 6(17). С. 409–415. URL : <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Harun-O.A..pdf>
32. Васильківський Д. М. Система корпоративного управління промисловими холдингами. Економіка і суспільство. 2018. Випуск 14. С. 292-300.
33. Шиян Н.І. Корпоративне управління: навчальний посібник. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Х.: ХНАУ, 2017. 194 с.

Допоміжні

1. Lopushinska O. V. Theoretical principles of the mechanism of management by enterprise. Proceeding of the International Scientific Conference [«Eastern European studies: economics, education and law»], (June 7-8, 2018 , Burgas). Volum 2. Burgas : Publishing House FLAT Ltd-Burgas, 2018. p. 43-46.
2. Лопушинська О., Єланська Ж. Особливості системи управління компанії «Toyota Motor Corporation». Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції [«Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки»], (31 жовтня, 2018 р., м. Полтава). Полтава: ПДАА, 2018. С. 36-38
3. Лопушинська О. В. Теоретичні засади організаційно-економічного механізму управління підприємством. Матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Створення ефективної інфраструктури в умовах інноваційної економіки», (9 червня 2018 р., м. Дніпро). Дніпро: НО «Перспектива». 2018. Ч. 1. С. 78-81.
4. Лопушинська О.В. Сутність і типи розвитку підприємств. Економіка і культура України в світових глобалізаційних процесах: позиціонування і реалії: тези доповідей

III Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 21-22 березня 2018 р. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2018. С. 278-280.

5. Лопушинська О. В., Яковенко М. В. Сучасні методи управління компанії «ADIDAS AG». Матеріали студентської наукової конференції 27 вересня 2018 року, Полтава.

С. 195-196.

6. Лопушинська О. В., Панова Я. Г. Управління трудовим потенціалом бізнес-структур. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (31 жовтня 2019 р.) "Інноваційний розвиток та безпека підприємства в умовах неоіндустріального суспільства". Луцьк, 2019. С. 633-634.

7. Лопушинська О. В., Жуков А. Є. Інновації як складова стратегічного управління для підприємств АПК. Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет конференції "Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки", 01 листопада 2019 р. Полтава: РВВ ПДАА, 2019. С.117-119.

8. Борисенко Ю.В., Лопушинська О. В. Значення вербальних та невербальних комунікацій в менеджменті. Матеріали наукової конференції Полтавської державної аграрної академії, 16-17 квітня 2020 р. Том I. Полтава: РВВ ПДАА, 2020. С.124-125

9. Лопушинська О. В., Скидан С. В. Використання досвіду провідних ТНК в створенні ефективної системи мотивації персоналу на українських підприємствах. Матеріали наукової конференції. Полтава: ПДАА, 2019. С. 137-139.

10. Лопушинська О. В., Немовленко Т. А., Ярош А. О. Сутнісний аспект та аналіз підходів до визначення спільних підприємств з іноземними інвестиціями. Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки» (1.11.2019, м. Полтава). С. 219-220

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Розділ "Законодавство України" на офіційний сайті Верховної Ради України - <http://zakon.rada.gov.ua/>

2. Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення 22.09.2021).

3. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/> Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 22.09.2021).

4. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua> (дата звернення 22.09.2021).

5. Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php> (дата звернення 22.09.2021).

6. Офіційний сайт збірника наукових праць «Економічна теорія та право». URL: <http://econlaw.nlu.edu.ua> (дата звернення 22.09.2021).

7. Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua> (дата звернення 22.09.2021).

8. Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua> (дата звернення 22.09.2021).